

L'Ajuntament posa en marxa un programa de regeneració urbana a l'antic barri del Sud-oest del Besòs

- » Arrenca una campanya d'inspeccions per determinar les característiques i l'estat de les edificacions que prioritza les que se sospita que tenen aluminosi i que definirà la intervenció que es farà a l'antic barri
- » L'Ajuntament farà de forma immediata i en paral·lel a la diagnosi les primeres actuacions de reforma a l'antic barri, entre les quals es troben algunes obres en diferents finques i una convocatòria específica d'ajudes a la rehabilitació
- » Aquestes primeres actuacions immediates tenen un cost de 2.150.000€, i s'impulsen en el marc del Pla de Barris del Besòs i el Maresme, programa que anirà de la mà de l'estratègia de regeneració urbana
- » El programa de regeneració urbana de l'antic barri del Sud-oest del Besòs arribarà també a les aules universitàries a través d'una col·laboració amb la UPC

L'Ajuntament de Barcelona ha iniciat els treballs per impulsar un programa de regeneració urbana a l'antic barri del Sud-oest del Besòs. La primera de les actuacions per iniciar aquest programa consisteix en la diagnosi de l'estat de l'habitatge en aquest àmbit d'actuació. L'Ajuntament ja té detectades les diferents tipologies d'edificis que hi ha actualment en aquest territori i portarà a terme en els propers mesos una campanya d'inspeccions que permetrà estudiar detalladament quines són les patologies i les intervencions que s'hi haurà de fer.

Paral·lelament i de forma immediata l'Ajuntament impulsa obres i intervencions en edificis que necessiten obres urgents, i alhora publicarà una convocatòria específica d'ajuts a la rehabilitació que prioritzarà les finques que pateixen aluminosi. Aquestes primeres actuacions (les rehabilitacions prèvies i la campanya d'inspeccions) estan dotades amb un pressupost de 2.150.000 euros, i s'han impulsat en el marc del Pla de Barris.

L'antic barri del Sud-oest del Besòs

L'àmbit en el qual es desenvoluparà el programa de regeneració urbana, antigament anomenat Sud-oest del Besòs el delimiten territorialment:

- El carrer Llull
- La rambla Prim
- El carrer Bernat Metge
- El límit amb el terme municipal de Sant Adrià de Besòs

Es tracta d'un territori situat dins del barri del Besòs-Maresme del districte de Sant Martí, entre el districte tecnològic del 22@, la Gran Via, el Fòrum i el barri de la Mina (que pertany al municipi de Sant Adrià de Besòs).

Aquest territori té una superfície de 32 ha, té una població de 24.660 habitants (població de tot el barri Besòs –Maresme segons dades del padró de 2019), té 94 blocs d'habitatges dels quals 85 són d'origen és a dir, de l'època en què es va construir el barri, i els altres 9 són remodelats. Aquests edificis sumen 5.188 habitatges, dels quals 232 es troben en comunitats de veïns i veïnes, i 416 tenen accés individual.

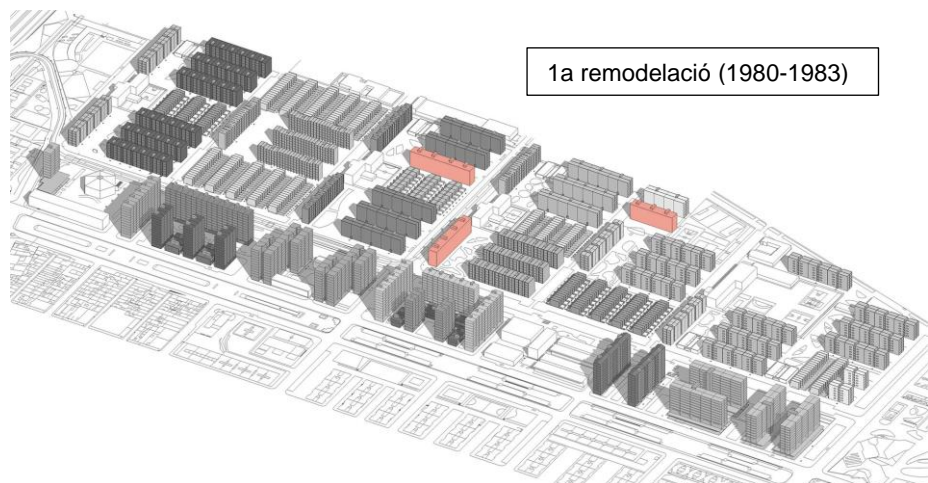
L'antic Sud-oest del Besòs es troba sobre els terrenys de la plana del delta del riu Besòs, uns terrenys sorgits d'unes antigues maresmes que es van anar dessecant a partir del segle XVII i de les aportacions de terres fetes abans i durant la construcció del barri.

L'origen de la construcció d'edificis en aquest territori es troba en la gran demanda d'habitatge que es va produir a Barcelona a partir dels anys 50 del segle XX quan les onades migratòries van obligar a projectar amb urgència barris sencers arreu de Barcelona i els municipis de l'entorn. L'any 1957 es va aprovar el Pla d'urgència social de Barcelona que preveia edificar 72.000 nous habitatges en cinc anys: entre 1959 i 1965. En aquest context es troba el "Pla parcial d'ordenació del poblat Sud-oest del Besòs", de l'any 1959, promogut pel Patronat

Municipal de l'Habitatge de Barcelona, i executat amb subvencions del Ministerio de la Vivienda i amb fons socials, en dues etapes: 1959-1961, i 1963-1966.

Aquest pla tenia com a objectiu la construcció de 3.000 habitatges assequibles i és un exemple dels teixits urbans de bloc obert que van proliferar en aquella època a Barcelona i en barris dels municipis de l'entorn durant la segona meitat del segle XX. El disseny es basa en els criteris racionalistes i d'higienisme de la Carta d'Atenes on els nous barris d'habitatges havien de disposar de més espais lliures i millors condicions d'habitabilitat.

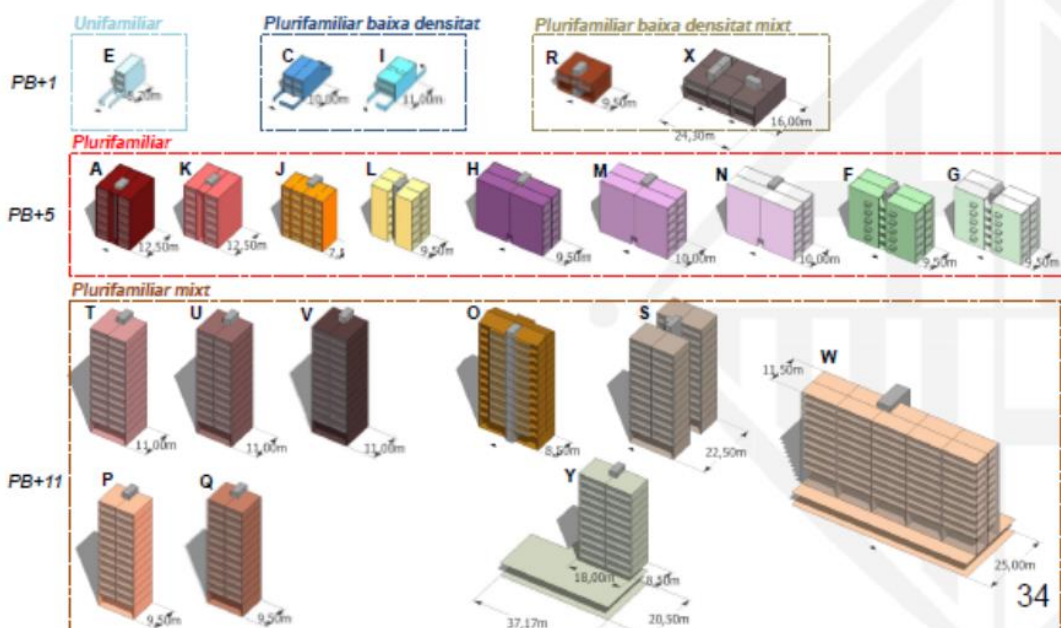
Posteriorment a la construcció, l'àmbit ha estat sotmès a dues fases de remodelació que van implicar el reemplaçament de 10 blocs de PB+5 degut a unes greus deficiències que s'hi van detectar. Aquest procés es va desenvolupar en dues fases la primera a principis dels anys 80 del segle XX, i la segona entre els anys 1998 i 2000.

Com a resultat de tots aquests processos aquesta és la imatge actual de l'antic barri, amb les 23 tipologies originals d'edificis restants (després de la substitució) i els 9 blocs remodelats:

A banda d'aquestes dues grans remodelacions d'edificis, a l'antic Sud-oest del Besòs s'han realitzat al llarg dels anys actuacions diverses per resoldre les diferents problemàtiques que pateix el parc residencial, així com projectes d'urbanització, la urbanització de la rambla Prim, la millora de l'accessibilitat dels edificis amb la col·locació d'ascensors, la instal·lació de la recollida pneumàtica d'escombraries, aquestes últimes a través dels primers plans de barri que s'hi van desenvolupar.

Les primeres actuacions del programa: la diagnosi

Actualment, a l'antic Sud-oest del Besòs hi ha 23 tipologies d'edificis residencials de diferents categories: unifamiliars, plurifamiliars de baixa densitat, plurifamiliars de baixa densitat mixts, plurifamiliars, de planta baixa i 5 pisos, i de planta baixa més 11 pisos.

Una de les primeres actuacions que obriran el programa de regeneració de l'antic Sud-oest del Besòs serà la diagnosi de l'estat dels edificis residencials. En els propers mesos es realitzarà una campanya d'inspeccions amb aquest objectiu, que permetrà definir amb exactitud quines són les actuacions que caldrà abordar per regenerar-lo.

Es farà a partir d'un mostreig de comunitats i abordarà al llarg de tot un any la inspecció d'un total de 46 comunitats, que sumen 1.215 habitatges. El mostreig representa el 23% del parc total d'habitatges de l'àmbit que es preveu regenerar.

Aquesta campanya s'ha dissenyat en 4 fases, la primera de les quals se centrarà en els edificis sospitosos de tenir patologies relacionades amb el ciment aluminós. Aquesta primera fase d'inspeccions, que se centrarà en 13 comunitats i en la qual hi treballaran 7 equips de tècnics, es desenvoluparà al llarg del 4rt trimestre de 2020 i els resultats es preveu que es puguin tenir durant el primer trimestre de 2021.

Les primeres actuacions del programa: rehabilitacions immediates

Paral·lelament a la diagnosi es desenvoluparan a l'antic barri del Sud-oest del Besòs les primeres obres de rehabilitació en edificis d'habitatges. Aquestes s'han treballat i impulsat en el marc del Pla de Barris.

Per una banda estan a punt de començar les obres de rehabilitació en un edifici del carrer Messina. Serà la primera comunitat on s'intervindrà. Es tracta d'una comunitat que va accedir a les ajudes a la rehabilitació de la convocatòria de 2019 i a on es preveu una rehabilitació integral de l'edifici. En concret:

- ❖ Reparacions estructurals que inclouen el reforç i reparació de fissures en biguetes, amb algunes substitucions. I el reforç de les fonamentacions.
- ❖ Neteja i manteniment en la càmera sanitària, l'escala comunitària, i el pati d'instal·lacions.
- ❖ Coberta. Nou accés, incorporació d'aïllament, nova impermeabilització.
- ❖ Façanes. Reparació i repintat, ordenació d'elements disconformes.

- ❖ Instal·lacions. Eliminació de cablejat obsolet, substitució total conductes de fibrociment.

Per altra banda, també començaran properament les inspeccions en dues comunitats que van patir desperfectes arran dels últims temporals, per les quals s'han contractat dos equips tècnics.

Finalment, els ajuts a la rehabilitació d'habitatges que convoca el Consorci de l'Habitatge de Barcelona, inclouen aquest 2020 una convocatòria específica per a la rehabilitació d'edificis de l'antic barri del Sud-oest del Besòs, que s'ha publicat aquest mes de juny.

Col·laboració amb la UPC

Aquest procés de regeneració urbana que s'inicia a l'antic barri del Sud-oest del Besòs arribarà també a les aules universitàries, i serà objecte d'estudi i de recerca.

L'Ajuntament està treballant en una col·laboració entre l'Institut Municipal d'Urbanisme (IMU) i la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC). Es preveu que l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura del Vallès (ETSAV) estableixi una línia de recerca i docència sobre aquest àmbit. Aquesta recerca promourà tallers interdisciplinaris on l'urbanisme, els projectes arquitectònics i la tecnologia tractaran de forma integrada projectes de regeneració urbana en aquest àmbit.

El programa de Regeneració Urbana i el Pla de Barris

El Pla de Barris s'està desplegant des del 2017, i és en aquest marc en el que s'han iniciat diverses línies en relació a l'habitatge. Els dos programes continuaran intervenint de manera conjunta, per tal de maximitzar la transformació del barri i actuar de manera integral.